

YÖNETMELİK

Orman Genel Müdürlüğünden:

**ORMAN BİTKİSİ TOHURLUKLARI PİYASASINDA YETKİLENDİRME,
DENETLEME VE ORMAN BİTKİ PASAPORTU YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı ve kapsamı; orman ağaç, ağaççık ve florasına ait tohumlukları standartlara uygun olarak üreten, satışını yapan, gerçek veya tüzel kişilerin yetkilendirilmesi, denetlenmesi ve orman bitki pasaportuna ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 67 nci ve 103 üncü maddeleri, 31/10/1985 tarihli ve 3234 sayılı Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 2 nci, 7 nci ve 14/B maddeleri, 29/6/2006 tarihli ve 5531 sayılı Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanunun 4 üncü ve 5 inci maddeleri ile 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanununun 40 ıncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Ağaç: Yetiştigi yerlere bakılmaksızın tabii olarak yetişen veya yetiştirilen, en az 8 metre ve daha yukarı boy yapabilen, kökü, gövdesi ve tepesi olan, yaşı ve çapı ne olursa olsun yerli ve egzotik tür orijinli odunsu orman bitkilerini,
- b) Ağaççık: Yetiştigi yerlere bakılmaksızın tabii olarak yetişen veya yetiştirilen, yan dalların çoğalması ve fazlaca gelişmesi neticesinde tepesi yayvanlaşan, genel olarak genişliğine bir büyüme şekli gösteren, boyu 8 metreyi bulmayan, çapı ne olursa olsun uzun ömürlü, yerli ve egzotik tür orijinli odunsu orman bitkilerini,
- c) Bakanlık: Orman ve Su İşleri Bakanlığını,
- ç) Fidan: Gerek tabii olarak yetişmiş gerekse generatif veya vejetatif yolla üretilmiş kök ve gövdesi bulunan 1 ve 10 yaş arası olan iğne yapraklı, 1 ve 6 yaş arası olan yapraklı bitkileri,
- d) Fidanlık: Ağaç, ağaççık ve orman florasına ait tohum ve fidanların üretildiği fidanlıkları,
- e) Fidan üreticisi: Ticari olarak orman ağaç, ağaççık ve florasına ait fidanları üreten, işleyen gerçek veya tüzel kişileri,
- f) Fidan yetiştiricisi: Sözleşmeli olarak fidan üreticileri adına üretim yapan gerçek veya tüzel kişileri,
- g) Flora: Ağaç, ağaççık ve orman alt tabakasında yetişen, toprak muhafaza fonksiyonunu icra eden, ormanların müşir bitkisi özelliğini taşıyan, tabii olarak veya emekle yetiştirilen, gerektiğinde süs bitkileri olarak da kullanılabilen, orman ekosisteminin canlı unsuru, odunsu ve otsu tür orman bitkilerini,
- ğ) Gen koruma ormanı: Bir türün genetik çeşitliliğinin korunması amacıyla seçilen ve yönetilen meşcereleri,
- h) Genel Müdürlük: Orman Genel Müdürlüğünü,
- ı) İlgili heyet: İlgili müdürlük personeline en az iki orman mühendisinin katılımı ile kurulan heyeti,
- i) İlgili müdürlük: Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş müdürlükleri,
- j) Kayıt sertifikası: Fidan üretici belgesi, tohum üretici belgesi, tohum bayi belgesi, tohum işleyici belgesi, tohumluk üretici belgesi olarak adlandırılan belgeleri,
- k) Klon: Bir bireyden vejetatif olarak elde edilen bireyler grubunu,
- l) Klon parkı: Islah materyalinin korunması, yapay dölleme çalışmalarının kolaylıkla yapılması ve diğer bilimsel çalışmalara temel olması amacıyla aşılı fidanlardan oluşturulan tesisleri,
- m) Kontrol: Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerin mevzuata uygunluğunun doğrulanması için, orman bitkisi tohumluk kontrolörlerine verilen yetki çerçevesinde gerçekleştirdikleri izleme, gözetim, denetim, muayene, numune alma, analiz gibi iş ve işlemleri,
- n) Meslek mensubu: Orman Mühendisi ünvanına haiz olup, 5531 sayılı Kanun çerçevesinde serbest ormancılık bürosu ve/veya şirketini kurmakla ruhsatlandırılan kişiyi,
- o) Orman bitkisi: Orman ağaç, ağaççık ve florasına ait canlı bitkiler, yumrular, soğansılar, soğanlar, rizomlar, yapraklı dallar, yapraklar, bitki doku kültürleri, canlı polen, göz, kalem ve çelik gibi canlılığını koruyan belirli parçaları ile tohumları,
- ö) Orman bitki pasaportu: Bitki sağlığı standartlarının ve özel şartların karşılandığını gösteren, orman ağaç, ağaççık ve florasına ait tohumluklar için standart hale getirilmiş, usullere uygun olarak hazırlanan, ilgili müdürlük veya ilgili müdürlükçe yetkilendirilenler tarafından düzenlenen, orman ağaç, ağaççık ve florasına ait tohumlukların

hareketi esnasında bulundurulan belgeyi,

p) Orman bitkisi tohum bayisi: Orman ağaç, ağaççık ve florası tohumlarını pazarlamak amacıyla yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişileri,

r) Orman bitkisi tohum işleyicisi: Üreticilere ait orman florası tohumlarını belirlenen standartlara göre fiziksel ve kimyasal işlemlerden geçirerek ekime ve/veya pazarlamaya uygun hale getiren gerçek veya tüzel kişileri,

s) Orman bitkisi tohum üreticisi: Orman ağaç, ağaççık ve florası tohumlarını üreten ithal veya ihraç eden, işleyen, satışa hazırlayan ve dağıtan gerçek veya tüzel kişileri,

ş) Orman bitkisi tohum üretici belgesi: Orman bitkisi tohumu üreten, işleyen, depolayan ve ticaretini yapan gerçek ve tüzel kişilere verilen ve her yıl yıllık denetim raporu doğrultusunda vize edilen belgeyi,

t) Orman bitkisi tohumluğu: Orman ağaç, ağaççık ve florasına ait bitkilerinin çoğaltımı için kullanılan tohum, yumru, fidan, çelik, doku, aşı materyali gibi generatif ve vejetatif bitki kısımlarını,

u) Orman bitkisi tohumluk kontrolörü: Tohumluk belgelendirmelerine ilişkin kontrol ve denetim yapan, numune alan ve belge düzenleyen, Orman Genel Müdürlüğünde görev yapan yetkilendirilmiş orman mühendisini veya yetkili meslek mensubunu,

ü) Orman bitkisi tohumluk üreticisi: Orman ağaç, ağaççık ve florasına ait tohumlukları üretmek, işlemek, satışa hazırlamak ve dağıtmak üzere yetkilendirilen, fidan üreticisi, tohum üreticisi, tohum işleyicisi ve tohum bayileri için istenen tüm şartları yerine getiren ve tüm donanımları bulunduran gerçek veya tüzel kişileri,

v) Ormanlık bürosu: 8/4/2009 tarihli ve 27194 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ormanlık ve Orman Ürünleri Bürolarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Yönetmeliği hükümlerine göre kurulan, bu Yönetmelikteki işleri yapmakla yetkilendirilen serbest ormanlık veya serbest yeminli ormanlık bürolarını, ortaklıklarını ve şirketlerini,

y) Orman idaresi: Orman Genel Müdürlüğünün merkez ve taşra teşkilatını,

z) Ormanlık karantinası: Zararlı organizmaların ülkeye girişini veya ülke içinde yayılmasını önlemek amacıyla, orman bitkisi tohumlukları, orman bitkisel ürünü ve diğer maddelerin denetim ve kontrol altına alınması ile yerinde ve zamanında imha edilmesini,

aa) Tohum: Meydana geldiği bitkinin tüm özelliklerini taşıyan, dölleme sonucu meydana gelen ve yeni bir bitki oluşturma kapasitesi olan üretim materyalini,

bb) Tohum bahçesi: Seçilmiş klon veya bireylerle tesis edilen, istenmeyen kaynaklardan polen erişiminin engellendiği veya en aza indirildiği, entansif bakım tedbirlerinin uygulandığı, sık aralıklarla, bol ve kolay tohum üretimi sağlayacak şekilde yönetilen plantasyonları,

cc) Tohum meşçeresi: Bulunduğu ekosistemde ekonomik önemi olan odun özellikleri bakımından üstün özelliklere sahip ağaçlardan oluşması nedeniyle tohum kaynağı olarak seçilen ve özel bir silvikültür planıyla işletilen meşçereleri,

çç) Tohum toplama sahası: Tohum meşçeresi veya tohum bahçesi özelliklerine sahip olmayan, belirli bir bölgede bulunan ve fidan üretimi için tohumları toplanan ağaçların bulunduğu alanı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Orman Bitkisi Tohumluk Üreticilerinin Yetkilendirilmesi ve Denetlenmesi

Fidan üretici belgesi verilmesine dair şartlar

MADDE 4 – (1) Fidan üreticisi olarak yetki almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, aşağıdaki belgeleri Ek-1’de yer alan dilekçeye ekleyerek fidan üretim tesislerinin bulunduğu yerdeki ilgili müdürlüğe başvurur;

a) Vergi kaydı levhası,

b) Ticaret sicil kaydı,

c) Fidan üretimi için 50 dekar ve üzeri araziye sahip işletmelerin en az bir meslek mensubu çalıştırdığına dair sigorta bildirimi belgesi veya sahibinin meslek mensubu olduğuna dair belge,

ç) Fidan üretimi için 50 dekarın altındaki araziye sahip işletmelerin, fidanlığın tamamını ayda en az iki kez ve tam gün kontrol etmek koşulu ile serbest ormanlık bürosundan danışmanlık hizmeti aldığına ilişkin sözleşme veya sahibinin meslek mensubu olduğuna dair belge,

d) Bu fıkranın (c) ve (ç) bentlerinde yazılı işletme sahiplerinin, 5531 sayılı Kanuna göre Orman Mühendisleri Odasına verilmiş vizeli ruhsat belgesi,

e) Fidan üretimi yapılacak arazinin geçerli sahiplilik belgesi veya en az beş yıllık kiralandığına dair kira sözleşmesi.

(2) Çıplak köklü fidan üretimi için veya kaplı fidan üretimi için en az 2.0 dekar, sera üretim için en az 200 m² yetiştirme alanı gereklidir.

Fidan üreticilerinin yükümlülükleri

MADDE 5 – (1) Fidan üretici belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler aşağıdaki yükümlülükleri yerine getirmekle sorumludur:

a) Genel Müdürlükçe ve/veya ilgili müdürlükçe düzenlenecek eğitim ve toplantılara katılmak,

b) Hizmet akdi ile çalıştırdıkları meslek mensuplarının sigorta bildirim cetvelini veya danışmanlık hizmeti

alınan serbest ormancılık bürosu ile yapılan sözleşmeyi denetimlerde ibraz etmek,

c) Gerçekleştirdikleri üretim, sertifikasyon, analiz ve pazarlama kayıtlarını en az beş yıl süreyle muhafaza etmek,

ç) Satışlarını, üretim yapılan yerlerde veya ilgili belediyenin gösterdiği satış alanlarında ya da orman bitkisi tohumluk bayileri aracılığıyla yapmak,

d) Fidan üretim ve ticaretini bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapmak.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine göre fidan üretimini yapanlar, ürettikleri orman bitkisi tohumluklarında zararlı organizma görülmesi durumunda yayılmaması için önlem almak ve Orman Genel Müdürlüğüne bildirmek zorundadır.

Tohum üretici belgesi verilmesine dair şartlar ve donanım

MADDE 6 – (1) Tohum üreticisi olarak yetki almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, aşağıdaki belgeleri Ek-1’de yer alan dilekçeye ekleyerek tohum üretim tesislerinin bulunduğu yerdeki ilgili müdürlüğe başvurur;

a) Vergi kaydı levhası,

b) Ticaret sicil kaydı,

c) Tohum üretilen bitki grubuna ait gerekli teknik bilgiler, faturalar veya üretime ait izin belgeleri,

ç) Tohum üretimi için işletmelerin; en az bir meslek mensubunu hizmet akdi ile çalıştırdığına dair sigorta bildirim belgesi ve/veya serbest ormancılık bürosundan danışmanlık hizmeti aldığına ilişkin sözleşme veya sahibinin meslek mensubu olduğuna dair belge,

d) Tohum işleme tesisi veya tohum işleyicisi ile hizmet alım sözleşmesi,

e) Yıllık kapasite raporu.

(2) Sertifikalı tohum üreticilerinin, Genel Müdürlükçe belirlenecek esaslara uygun aşağıdaki donanımlara sahip olması gerekir:

a) İşletme kapasitesine uygun tesis,

b) Tohum üretim kapasitesine uygun soğutma ünitesi veya depo,

c) Tohum üretimi yapılan türlere uygun numune alma alet ve ekipmanı,

ç) Çimlendirme dolabı,

d) Hassas terazi,

e) Nem tayin cihazı,

f) Çimlendirme kabı,

g) Tohum saklama kabı,

ğ) Şahit numune saklama deposu,

h) Diğer laboratuvar malzemeleri.

Tohum üreticilerinin yükümlülükleri

MADDE 7 – (1) Tohum üretici belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler aşağıdaki yükümlülükleri yerine getirmekle sorumludur:

a) Genel Müdürlükçe ve/veya ilgili müdürlükçe düzenlenecek eğitim ve toplantılara katılmak,

b) Hizmet akdi ile çalıştırdıkları meslek mensuplarının sigorta bildirim belgesini veya danışmanlık hizmeti alınan serbest ormancılık bürosu ile yapılan sözleşmeyi denetimlerde ibraz etmek,

c) Gerçekleştirdikleri tohum üretim, sertifikasyon, analiz ve pazarlama kayıtlarını en az beş yıl muhafaza etmek,

ç) Üretilen ve sarfedilen tohumlara ait şahit numuneleri en az bir yıl süre ile muhafaza etmek,

d) Laboratuvar çalışmalarında Genel Müdürlükçe belirlenmiş yöntemleri kullanmak,

e) Tohum üretim ve ticaretini bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapmak.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine göre tohum üretimini yapanlar, ürettikleri tohumluklarda zararlı organizma görülmesi durumunda yayılmaması için önlem almak ve Orman Genel Müdürlüğüne bildirmek zorundadır.

Tohum işleyici belgesi verilmesine dair şartlar ve donanım

MADDE 8 – (1) Sertifikalı tohum işleyicilerinin, Tohum İşleyici Belgesi alabilmeleri için aşağıdaki donanımlara sahip olduklarını kanıtlayıcı belgeleri Ek-1’de yer alan dilekçe ile ilgili müdürlüğe başvurusu gerekir;

a) Tohum işleme ve işletme kapasitesine uygun tesis,

b) Tohum eleme ekipmanları,

c) Hassas terazi,

ç) Çimlendirme kabı ve dolabı,

d) Tohum saklama kabı,

e) Serbest ormancılık bürosunca düzenlenmiş yıllık kapasite raporu.

Fidan ve tohum üretici belgesi verilmesine dair şartlar ve donanım

MADDE 9 – (1) Hem fidan hem de tohum üreticisi olarak yetki almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, fidan ve tohum üreticisi belgesi verilmesine dair şartlara uymak ve donanımları bulundurmak zorundadır. 4 üncü ve 6 ncı maddelerde belirtilen belgelerin ekleneceği Ek-1’de yer alan dilekçe ile üretim tesislerinin bulunduğu yerdeki ilgili müdürlüğe başvurur.

(2) İlgili müdürlük de 4 üncü ve 6 ncı maddelerde belirtilen esaslara uygunluğu tespit edilen başvuru sahiplerine tohum ve fidan üretici belgesi düzenler.

(3) Bu işletmelerin denetlenmesi 13 üncü maddede belirtilen esaslara göre ayrı ayrı yapılır.

Tohum bayi belgesi verilmesine dair şartlar ve donanım

MADDE 10 – (1) Tohum bayisi olarak yetki almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, aşağıdaki belgeleri Ek-1’de yer alan dilekçeye ekleyerek tesislerinin bulunduğu yerdeki ilgili müdürlüğe başvurur;

a) Vergi kaydı levhası,

b) Ticaret veya esnaf ve sanatkarlar sicil kaydı,

c) Meslek mensubu çalıştığına dair hizmet akdi sözleşmesi ile sigorta bildirim belgesini veya sahibinin meslek mensubu olduğuna dair belge,

ç) Bayilik yapılacak yerin ve deponun açık adresi.

(2) Tohum bayilerinin Genel Müdürlükçe belirlenecek esaslara uygun aşağıdaki donanımlara sahip olması gerekir;

a) Satış kapasitesine uygun soğutma ünitesi, depo ve satış yeri,

b) Satış yerinde ve depoda tohumlukların muhafaza edilmesine uygun raf sistemi.

Tohum bayisinin yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) Tohum bayi belgesi alan gerçek ve tüzel kişiler aşağıdaki yükümlülükleri yerine getirmekle sorumludur;

a) Genel Müdürlükçe ve/veya ilgili müdürlükçe düzenlenecek eğitim ve toplantılara katılmak,

b) Hizmet akdi ile çalıştırdıkları meslek mensuplarının sigorta bildirim belgesini veya sahibinin meslek mensubu olduğuna dair vizeli ruhsat belgesini denetimlerde ibraz etmek,

c) Kayıt altına alınmış türlere ait sertifikalı, etiketli, standart tohumlukları satmak,

ç) 2/2/2006 tarihli ve 26068 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Orman Yetiştirme Materyallerinin Ticareti Yönetmeliğinin (1999/105/EC) 11 inci maddesindeki bilgileri içermeyen yerli ya da ithal tohumlukları satmamak,

d) Satışını yaptığı tohumlara ait sertifikasyon, analiz ve pazarlama belgelerini en az beş yıl muhafaza etmek,

e) Tohumlukların orijinal ambalajlarını bozmamak ve açık olarak satmamak,

f) Denetim amacıyla gelen tohumluk kontrolörlerine gerekli bilgi ve belgeleri sağlamak,

g) Denetim amacıyla gelen tohumluk kontrolörlere istenilen çeşit ve miktarda tohumluk numunesi vermek,

ğ) Bayilik izin belgelerini her yıl vize ettirmeden tohum satışı yapmamak,

h) Tohum üretim ve ticaretini bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapmak.

Fidan üretici, tohum üretici, tohum işleyici, tohum bayi veya orman bitkisi tohumluk üretici belgesi düzenlenmesi

MADDE 12 – (1) Fidan üretici, tohum üretici, tohum işleyici, tohum bayi veya tohumluk üretici belgesi almak için başvuruda bulunan gerçek ve tüzel kişilerin belge ve donanımları ilgili heyetçe yerinde incelenerek bir rapor düzenlenir.

(2) Yapılan incelemede eksiklikler tespit edilmesi halinde, giderilmesi için 30 günlük süre verilir. Bu sürenin sonunda ilgili heyetçe tekrar yerinde tespitler yapılır. Eksikliklerin giderilmemesi halinde başvuru reddedilir.

(3) Yapılan incelemede herhangi bir eksikliği bulunmayan ya da eksikliklerini gideren gerçek ya da tüzel kişiler birinci fıkrada sayılan belgeleri almaya hak kazanır. Beş yıl süreli belge verilmesi için ilgili heyetçe rapor düzenlenerek onay için ilgili müdürlüğe gönderilir. Bu rapora dayanarak birinci fıkradaki belgeleri almaya hak kazanan tohumluk üretici ve satıcıları Ek-2’deki taahhütnamayı imzaladıktan sonra Ek-3’teki kayıt sertifikası üç nüsha olarak düzenlenir. Bu belgelerin bir nüshası ilgili müdürlükte, bir nüshası Genel Müdürlükte muhafaza edilir ve bir nüshası da üreticiye verilir.

(4) Tohumluk üretici belgesi almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler; fidan üretici, tohum üretici, tohum işleyici ve tohum bayii belgeleri almak için gereken şartları yerine getirmek ve bunlardan istenen tüm tesis ve donanımları bulundurmak zorundadır.

Fidan üreticilerinin, tohum üreticilerinin, tohum işleyicilerinin, tohum bayilerinin veya orman bitkisi tohumluk üreticilerinin denetlenmesi

MADDE 13 – (1) Fidan üreticileri, tohum üreticileri, tohum işleyicileri, tohum bayileri veya tohumluk üreticileri her yıl ilgili müdürlük tarafından en az bir defa denetlenir veya serbest yeminli ormancılık bürolarına denetletirilebilir. Denetimlerde Ek-4’teki denetim formu kullanılır. Denetim formları üç nüsha düzenlenir birinci nüshası ilgiliye verilir. İkinci nüshası ilgili müdürlüğe gönderilir. Üçüncü nüshası da denetleyende kalır. Denetimde, bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(2) Denetimler sonucunda, fidan üretici, tohum üretici, tohum işleyici, tohum bayi veya tohumluk üreticilerinin, bu Yönetmelik hükümlerinde belirtilen şartları taşımadığı tespit edilmesi halinde ilgili müdürlükçe eksiklikler ilgililere bildirilir. Eksikliklerin tamamlanması için otuz günlük süre verilir. Bu süre sonunda yapılan denetimde, eksikliklerin devamı durumunda ilgiliye ait belge iptal edilir. Belgenin iptal edildiği ilgiliye tebliğ edilerek Orman Genel Müdürlüğü internet sayfasında yayımlanır.

(3) Fidan üreticisi, tohum üreticisi, tohum işleyicisi veya tohumluk bayisi belgesinin geçerlilik süresi içerisinde her yıl yapılan denetimde bu Yönetmelik hükümlerinde belirtilen şartları devam ettiren gerçek ve tüzel kişilerin belgeleri vize edilir.

(4) Kayıtlı üreticiler, işleyici ve bayiler denetim elemanlarına orman bitki tohumluklarına ilişkin her türlü belge ve kayıtları temin eder, denetim elemanlarına görevlerini yapabilmeleri için gerekli kolaylıkları sağlar. Aykırı davranışların belgeleri denetim elemanlarınca düzenlenen rapora bağlı olarak ilgili müdürlükçe iptal edilebilir.

(5) İlgili müdürlük, ihraç edilen herhangi bir orman bitki tohumluğuna ilişkin satıcı tarafından yanlış bilgi verildiğini tespit ederse, Orman Genel Müdürlüğüne doğru bilgileri gönderir. Orman Genel Müdürlüğü, alıcıyı ve ihracat yapılmışsa tohumluğun gönderildiği ülkenin yetkili birimini uyarır ve doğru bilgileri gönderir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Alt Birliklere Üyelik ve Meslek Mensubu Çalıştırılması

Alt birliklere üyelik

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yetkilendirilerek belgelendirilen gerçek veya tüzel kişiler, faaliyet alanı ile ilgili 5553 sayılı Kanunun 17 nci maddesine göre ilgili alt birliğe üye olmak zorundadır.

(2) Denetimlerde alt birliğe üyeliğini gösteren belgeyi ibraz etmeyen gerçek veya tüzel kişilere, eksikliğin giderilmesi amacıyla otuz günlük ek süre verilir. Bu sürede de üyelik belgesini ibraz etmemesi halinde belgeleri iptal edilir.

(3) Orman Genel Müdürlüğüne bağlı fidanlıklar alt birliklere üye olma şartından muaftır.

Meslek mensuplarının çalışma ve çalıştırılması ile ilgili hususlar

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında ormancılık bürolarından danışmanlık hizmeti alınarak çalışacak meslek mensupları, fidanlığın tamamını ayda en az iki kez ve tam gün kontrol etmek koşulu ile en fazla on üreticiye danışmanlık hizmeti verebilir. Fidanlıklarda yapılan iş ve işlemleri rapor veya tutanak ile belgelendirmek zorundadırlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tohumluk Üreticilerinin Orman Bitki Pasaport İşlemleri

Tohumluk üreticilerinin orman bitki pasaport sisteminde kayıt altına alınması

MADDE 16 – (1) Ek-5'te listelenmiş olan tohumlukların üretimini, satışını ve depolamasını yapacak özel sektör tohumluk üreticileri, Orman Genel Müdürlüğü orman bitki pasaport sistemine kayıtlarını yaptırmak zorundadırlar.

(2) İlgili müdürlüğe tohumluk üretici belgesiyle başvuruda bulunan özel sektör tohumluk üreticileri, aşağıdaki şartları yerine getirdiği takdirde kayıt altına alınır ve kayıt numarası verilir:

a) Tohumluk üreticileri, durumunu özetleyen bir dilekçe (Ek-6) ile ilgili müdürlüğe müracaat eder. Dilekçeye üretici belgesini ekler.

b) Üretim yerlerinde veya sahalarında üretilen veya ticareti yapılan orman bitki türü tohumluklarına ait sertifika veya bitki pasaportu ilgili müdürlükçe kontrol edilir. Sertifika veya bitki pasaportu olmayan tohumluklara ait eksiklikler başvuru sahibi tarafından giderilir.

c) Kayıt öncesinde üretim yerlerinde veya sahalarında tohumluk kontrolörlerince orman bitki sağlığı kontrolleri gerçekleştirilir. Üretim yerlerinde veya yakınlarında gözleme dayalı kontroller yapılır. Toprakta yaşayan ormancılık karantinasına tabi zararlı organizmaların tespiti amacıyla mevzuata uygun olarak üretim yerinden toprak ve/veya üretim harcı örneği alınır. Gerekli hallerde alandan veya civardan bitki örnekleri alınır. Alınan örnekler etiketlenerek analiz için Orman Fakülteleri, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Müdürlükleri diğer Bakanlıklara ve kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı laboratuvarlar ile akredite olmuş özel laboratuvarlara gönderilir. Herhangi bir eksikliğe rastlanılmaması ve analiz sonuçlarının temiz çıkması durumunda kayıt işlemi gerçekleştirilerek tohumluk üreticisine bir kayıt numarası verilir.

ç) Sorumlu meslek mensubunun; 5531 sayılı Kanuna göre ruhsatlandırılmış orman mühendisi olup olmadığı kontrol edilir.

d) Tohumluk üreticilerinin faaliyet yeri, üretim yeri, şekli ve deseninde değişiklik yapılacaksa, ilgili müdürlüğe bildirilerek yeni durum ile ilgili gerekli kontroller yapılır.

Orman bitki pasaportu sisteminde kayıtlı tohumluk üreticilerinin yükümlülükleri

MADDE 17 – (1) Kayıtlı orman bitkisi tohumluk üreticileri aşağıda belirtilen sorumlulukları yerine getirirler;

a) Ek-5'te listelenmiş olan tohumlukların yetiştirildiği, üretildiği, depolandığı, saklandığı ya da başka şekillerde bulunduğu yerlerin tesis kullanım planını tutmak,

b) Tohumluk alımı, satımı ve üretimi ile ilgili kayıtları tutmak ve bu kayıtları en az beş yıl süreyle saklamak,

c) İlgili müdürlük ile tohumlukların üretimi ve sağlığı konularında görüşmeleri yürütmek üzere, 5531 sayılı Kanuna göre ruhsatlı bir meslek mensubu olarak yetkili orman mühendisini görevlendirmek,

ç) Sertifikası olmayan tohumlukları, üretim ve ticari faaliyetlerde kullanmamak,

d) Satın alınan tohumlukların orman bitki pasaportları ile sonradan düzenlenen orman bitki pasaportlarına ait bilgi ve belgeleri en az beş yıl süreyle saklamak,

- e) Tohumlukların yıllık üretim durumlarını veya değişikliklerini ilgili müdürlüğe bildirmek,
- f) Genel Müdürlük tarafından hazırlanan tebliğ, tamim ve yönergeler çerçevesinde gerektiğinde ve belirlenen zamanlarda gözlem ve muayene yapmak,
- g) Orman bitkisi tohumluklarının alımı satımı ve üretim aşamalarında meydana gelen hastalıklarla ilgili kayıtları tutmak ve hastalığı zamanında orman idaresine bildirmek.

Orman bitkisi tohumluklarının yurtiçi hareketleri

MADDE 18 – (1) Ek-5’te listelenmiş tohumluklar bitki pasaportu ile hareket etmek zorundadır.

- (2) Ek-7’de listelenmiş olan zararlı organizmaların hareketi yasaktır.
- (3) Ek-8’de listelenmiş olan zararlı organizmalarla bulaşık tohumlukların hareketi yasaktır.
- (4) Ek-9’da yer alan özel şartların sağlanmaması durumunda tohumlukların hareketi yasaktır.

Orman bitki pasaportu

MADDE 19 – (1) Orman bitki pasaportu yalnızca bir etiketten ve/veya bir belgeden ve/veya bir etiketle birlikte buna eşlik eden fatura ve dokümanlardan ibaret olabilir.

(2) Orman bitki pasaportu yalnızca bir etiketten ve/veya bir belgeden ibaret ise aşağıdaki bilgileri içermek zorundadır;

- a) “Orman Bitki Pasaportu” ibaresi,
- b) Ülke kodu (TR),
- c) Sorumlu resmi kurum veya ayırt edici kodu,
- ç) Kayıt numarası,
- d) Transfer bölgesi kodu,
- e) Seri numarası,
- f) Türkçe ve latince adı,
- g) Ürün miktarı,
- ğ) Orijini,
- h) İkame pasaport (RP) orijinal pasaport yeniden düzenlenmiş ise menşei kayıt numarası,
- ı) Orman bitki türü tohumlukları, tohum ise olgunlaşma yılı, fidan ve çelik ise yaşı, tipi ile kök kesimi, şaşırtma ve kaplı olup olmama durumları,
- i) Ulusal kayıt numarası kategorisine göre renklendirilmemişse, kategorisi.
- (3) Orman bitki pasaportu, bir etiket ya da bir belgeyle birlikte buna eşlik eden fatura, irsaliye gibi dokümanlardan ibaret ise;
- a) Etiket üzerinde ikinci fıkrada belirtilen bilgilerden en az ilk onunun bulunması,
- b) Etiket ya da belgeye eşlik eden dokümanda ikinci fıkrada belirtilen bilgilerin tümünün yer alması, zorunludur.
- (4) Orman bitki pasaportu bir sevkiyatın en küçük birimini temsil eden bitkilere, ambalajlarına veya bunları taşıyan araca iliştilir.

(5) Orman bitki pasaportunun tekrar kullanılması yasaktır.

(6) Yırtık, tasdikli olmayan değişiklikler içeren, yanlış yazılan ve okunamayan, bilgileri eksik olan, çevre şartlarından dolayı yıpranan veya dikkatsizce yazılan pasaportlar geçersizdir.

(7) Orman bitki pasaportu tamamen büyük harflerle barkot sistemi ile doldurulur.

Orman bitki pasaportlarının basılması, muhafazası ve düzenlenmesi

MADDE 20 – (1) Orman bitki türü tohumlukları üreticilerine ait orman bitki pasaportunun basımı ve/veya muhafazası, ilgili müdürlükçe veya ilgili müdürlükçe yetkilendirilen tohumluk üreticileri tarafından yapılır.

(2) Ek-5’te listelenmiş olan tohumlukların orman bitki pasaportu basma işlemi tohumluk üreticisinin aşağıdaki şartları sağlaması ve ilgili müdürlüğe başvurusu üzerine gerçekleştirilir;

a) Kayıt altına alınan tohumluk üreticilerine ait tohumluklar ilgili müdürlükçe bu Yönetmeliğe uygun olacak şekilde kontrol edilir; bu tohumluklar Ek-7 ve Ek-8’de listelenmiş olan zararlı organizmalardan ari olmak zorundadır. Ek-9’da yer alan tohumluklar için aranan özel şartların yerine getirilmesi durumunda bitki pasaportu düzenlenir.

(3) Kayıtlı orman bitkisi tohumluk üreticileri orman bitki pasaportu basma yetkisi için faaliyet gösterdiği yerdeki ilgili müdürlüğe müracaatta bulunurlar. İlgili müdürlük yerinde yaptığı denetim sonucunda, ortaya konulmuş olan kontroller sonucunda Ek-5’te listelenmiş olan tohumluklar, Ek-7 ve Ek-8’de listelenmiş olan zararlı organizmalardan ari ise ve Ek-9’da belirtilmiş olan özel şartlar yerine getirilmiş ise orman bitki pasaportu basma ve/veya düzenleme yetkisi verir. Yetkilendirme bir yıl süre ile geçerlidir.

(4) Ek-5’te yer alan tohumluklar ithal edilmiş ise; orman bitki pasaportu, ilgili müdürlükçe veya yetkilendirilen tohumluk üreticisince ithalat işlemi gerçekleştirildikten sonra düzenlenir.

İkame orman bitki pasaportu

MADDE 21 – (1) Orman bitki pasaportuna konu tohumlukların bölünmesi veya birleştirilmesi durumunda ikame orman bitki pasaportu düzenlenir.

(2) İkame orman bitki pasaportu, kayıt altına alınan yetkili tohumluk üreticisinin başvurusu üzerine, ilgili

müdürlükçe veya orman bitki pasaportu basımına yetkili olan tohumluk üreticileri tarafından düzenlenir.

(3) İkame orman bitki pasaportu için başvuruda bulunan tohumluk üreticileri kaç ikame pasaportu ihtiyaç duyduklarını, tohumlukların geldiği ve gönderilmesi planlanan yerleri ilgili müdürlüğe bildirir.

Kontroller

MADDE 22 – (1) Kayıtların kontrolü;

- a) Kayıtlı tohumluk üreticilerinin belgeleri yılda en az bir defa kontrol edilir,
- b) Tohumluk üreticilerinin, kayıt ve orman bitki pasaportu ile ilgili saklamak zorunda olduğu belgeler kontrol edilir,
- c) Üretilen veya ticareti yapılan tohumluklar ile ilgili kayıtlar kontrol edilir,
- ç) Tohumluk üreticilerinin; listelenmiş zararlı organizmaların iç kontrollerinin yapılıp yapılmadığı ve zararlı organizma görülmesi durumunda görüldüğü tarih ile bununla ilgili alınan önlemler ve uygulamalar ile ilgili kayıtların tutulup tutulmadığı kontrol edilir,
- d) Ek-5'te listelenen tohumlukların sevkiyatında geçerli bir orman bitki pasaportunun kullanılıp kullanılmadığı kontrol edilir.

(2) Arazi kontrolü, uygun dönemde ve yılda en az bir kez olmak üzere aşağıdaki işlemler yapılır;

- a) Tohumluk üreticilerinin temin edeceği arazi haritası ile ekili ve dikili ürünlerin dağılımı ve bunların hangilerinin kontrole veya orman bitki pasaportuna ihtiyaç olduğu belirlenir. Bu bilgiler doğrultusunda tohumluk kontrolleri yapılır,
- b) Ek-5'te listeli tohumluklar ile çevrede konukçu olabilecek tüm bitkiler zararlı organizma semptomları yönüyle kontrol edilir,
- c) Kontrollerde zararlı organizma şüphesi olduğunda ve özel şartların yerine getirilmesi amacıyla numune alınır ve analiz için ilgili laboratuvara gönderilir,
- ç) Arazi kontrolü sonucunda Ek-4'teki yıllık denetim formu iki nüsha düzenlenir. Düzenlenen yıllık denetim formunun bir nüshası yetkili tohumluk üreticilerine verilir, bir nüshası da ilgili müdürlükte kalır.

Önlemler

MADDE 23 – (1) Yapılan resmi kontroller veya gözleme dayalı kontroller esnasında herhangi bir zararlı organizma belirtisine rastlanması durumunda yetkili tohumluk üreticileri, ilgili müdürlükçe ön görülen önlemleri alır. Gerekğinde zararlı organizmaların teşhisi için tohumluk kontrolörü tarafından numune alınarak Orman Fakülteleri, Orman Araştırma Enstitüsü Müdürlükleri diğer Bakanlıklara ve kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı laboratuvarlar ile akredite olmuş özel laboratuvarlara gönderilir.

(2) Zararlı organizma ile bulaşık olduğu tespit edilen tohumluklara, masrafı sahibine ait olmak üzere gerekli bitki sağlığı önlemleri uygulanır. Uygulanan önlemler sonucunda zararlı organizma yayılma riski ortadan kalktığında bitki pasaportu ile nakline ilgili müdürlük izin verebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Genel Müdürlük, İlgili Müdürlük, Orman Bitkisi Tohumluk Kontrolörlerinin

Görev ve Sorumlulukları

Genel Müdürlüğün görev ve sorumlulukları

MADDE 24 – (1) Genel Müdürlük;

- a) Orman bitkisi tohumluk üreticileri kayıt sistemini hazırlar,
- b) İzleme programlarını hazırlar,
- c) Eğitim, yayım ve benzeri faaliyetleri yürütür,
- ç) Orman bitki pasaportu sistemi ile tohumluk üreticilerinin kayıt altına alınması için ilgili birimleri yetkilendirir,
- d) Orman bitki pasaportu ve tohumluk üreticileri kayıt sistemleri arasında uygulama birlikteliği sağlar,
- e) Gerekli durumlarda; inceleme, araştırma ve uygulama programları hazırlar,
- f) Tüm verilerin, dokümanların ve elektronik veritabanı arşivinin güvenliğini yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre sağlar,
- g) Orman bitkisi tohumluk üreticileri tarafından yapılacak gözlem ve muayenede kullanılmak üzere tebliğ, tamim ve yönergeler hazırlar,
- ğ) Tohumluk üretimi, bitki sağlığı ve belgelendirme konularında seminerler düzenler. Seminerlerde başarılı olan personele tohumluk kontrolör belgesi verir, tohumluk kontrolörü olarak görevlendirir.

İlgili müdürlüğün görev ve sorumlulukları

MADDE 25 – (1) İlgili müdürlük;

- a) Tohumluk üreticilerinin kimlik, üretim yeri, üretim parseli, üretim deseni ve işletmeye ilişkin diğer bilgilerini kayıt sistemine girer veya girilmesini sağlar,
- b) Kayıt altına alınacak yerlere ait verilerle ilgili, yerinde kontrol yapar,
- c) Kayıt altına alınan yerlerin yıllık kontrol planlarını hazırlar,
- ç) Kayıt altına alınan tohumluk üreticilerine; belirli dönemlerde orman bitki pasaportu, orman bitki sağlığı ve

bunların uygulamalarındaki değişiklikler ile ilgili konularda eğitim verir,

d) Yapılan çalışmalarla ilgili Genel Müdürlüğe düzenli bilgi akışı sağlar,

e) Yeni bir zararlı organizma tespit edildiğinde gerekli inceleme, araştırma ve uygulama programı hazırlanması için Genel Müdürlüğün ilgili birimine bildirimde bulunur,

f) Orman bitki pasaportu düzenler ve basar,

g) Yapılan denetimler sonucu uygun görülen yetkili tohumluk üreticilerine bitki pasaportu düzenleme ve basma yetkisi verir,

ğ) Tohumluk kontrolörlerinin iyi bir kontrol yapabilmeleri için gerekli ekipman ve malzemeleri temin eder,

h) Yapılan denetimlere dayanarak tohumluklar için kısıtlamalar getirir, bitki pasaportunun geçerli olduğu bölgeleri belirler, ikame bitki pasaportunun düzenlenme şartlarını belirler,

ı) Karantina etmenli, hastalıklı orman bitki ve tohumlukları Genel Müdürlüğe bildirir.

Orman bitkisi tohumluk kontrolörlerinin görev ve sorumlulukları

MADDE 26 – (1) Tohumluk kontrolörleri; tohumlukların üretildiği tohum meşçeresi, gen koruma ormanı, tohum bahçesi, klon parkı, tohum toplama sahası, orman fidanlıkları ile tohum ve fidan ticareti yapılan ve depolanan yerlerde kontroller yapar.

(2) Tohumluk kontrolörleri, tohumluk üreticilerini kayıt altına almak için;

a) Başvuru sırasında, tohumluk üreticilerinden orman bitkisi tohumluk üretim sahasının şemasını veya haritasını alır ve kayıt tutar, sunulan belgeler üzerinde yer alan bilgilerin doğruluğunu kontrol eder,

b) Orman bitki sağlığı kontrollerini arazide yapar, laboratuvar testleri için numune alır,

c) Orman bitkisi tohumluk üreticilerini yükümlülükleri ve bitki sağlığı koşulları hakkında bilgilendirir,

ç) Kontrol edilen verileri veri tabanına aktarır ve saklar, belgelerin saklandığı dosya ilgili müdürlükte arşivlenir, bir nüsha ise yetkili tohumluk üreticisinde bulunur,

d) Kayıt numarası verir ve kayıt numarasının üzerinde yazılı olduğu bir kayıt sertifikası düzenler.

(3) Tohumluk kontrolörleri, tohumluk üreticisini bitki sağlığı açısından denetlemek için;

a) Orman bitki sağlığı kontrolünü, yöresel olarak en doğru zamanda ve yılda en az bir kez yapar,

b) Orman bitki sağlığı kontrolünü üretim sahasında gerçekleştirir,

c) Tohumluk üreticileri hakkındaki verileri kaydeder,

ç) Belli bitkiler ile alakalı olan zararlı organizmalar hakkında bilgi edinir,

d) Korunan bölgelerle ilgili uygulama bilgisi verir ve prosedürü anlatır.

(4) Tohumluk kontrolörleri uygulama işlemlerinin kontrolü için;

a) Yılda en az bir kez doküman kontrolü yapar,

b) Kullanılan bitki koruma ürünleri ve miktarlarını kontrol eder,

c) Yetkilendirme öncesi, tohumluk üreticisinin onay için getireceği bitki pasaportu örneklerini inceler,

ç) Yetkili tohumluk üreticisinin faaliyetleri, orman bitki sağlığı şartları ile uyumlu ise bitki pasaportu basma yetkisi için ilgili müdürlüğe öneride bulunur,

d) Yetkili tohumluk üreticisinin kaç adet orman bitki pasaportu bastığını, ne kadarının kullanıldığını, satılan bitki sayısı ile kıyaslamak suretiyle kontrol eder,

e) Üretim sahasında, satış merkezlerinde, dağıtım noktalarında ve diğer noktalardaki orman bitki pasaportu doğruluğunu kontrol eder,

f) Orman bitki pasaportunun uygun materyalden yapılıp yapılmadığını, standartlara uygun olup olmadığını ve sevk edilen ürüne iliştilirli iliştilmediğini kontrol eder, tekrar kullanımını önler,

g) İkame bitki pasaportu basılması için dokümanları ve bitkileri kontrol eder.

(5) Tohumluk kontrolörleri, orman bitki sağlığı tedbirlerini uygulamak için;

a) Zararlı organizma şüphesi varsa laboratuvar testleri için numune alır,

b) Eğer laboratuvar testleri pozitif ise, Genel Müdürlüğün ilgili birimine ve alınması gereken bitki sağlığı tedbirler için yetkili tohumluk üreticisine yazılı bildirimde bulunur,

c) Bulaşık olan orman bitkisi ve tohumluklarının imha edilmesini isteyebilir,

ç) Düzenli aralıklarla tohumluk üretim sahasında kontrol yapar,

d) Orman bitki pasaportu kullanımının durdurulmasını isteyebilir,

e) Bulaşma kaynağını tespit edebilmek için izleme yapar,

f) Çevredeki alanlardaki üretim, bulaşık olan sahadaki üretim ile ilgili ise, buralarda da gerekli kontrolleri yapar,

g) Bulaşık olan fidan ve/veya tohum üretiminin yapıldığı sahanın, yakınlarındaki fidan ve/veya tohum üretim yerlerinde gerekli kontrolleri yapar,

ğ) Bulaşık olan orman bitki ve tohumlarının yakın çevresinde yetişen konukçu bitkilerin imha edilmesini isteyebilir,

h) Karantina süresi dolduktan sonra eğer tüm tarif edilen tedbirler alınmışsa bitki sağlığı kontrollerini yapar ve laboratuvar testleri için numune alır,

1) Eğer orman bitki sağlığı kontrolleri ve laboratuvar testlerinin sonuçları negatif ise; bitki pasaportu kullanımı ile ilgili müdürlüğe önerilerde bulunur.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sorumluluk

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında düzenlenecek belgelerde yer alan bilgi ve beyanlardan imzası bulunan orman mühendisi unvanlı meslek mensubu ile belge sahibi birlikte sorumludur.

İstisnalar

MADDE 28 – (1) Kendi ihtiyaı için tohumluk üretimi yapan ve ticari bir amaç gtmeyenler bu Yönetmelik hükümlerinden muaftır.

(2) Orman fidanlık müdürlükleriyle veya orman işletme müdürlükleriyle sözleşme imzalayarak alım garantili fidan üreten özel veya tüzel kişilerin sözleşme kapsamındaki fidanları için tohumluk üretici veya satıcı belgesi alma zorunluluğu yoktur.

İdari yaptırımlar

MADDE 29 – (1) retici veya satıcı kayıtlarını yaptırmayanlar ile menşe şahadetnamesi veya sertifikası olmayan orman bitki türü tohumluğu üretenler, işleyenler ve ticaretini yapanlar hakkında 6831 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde belirtilen idari yaptırımlar orman işletme şefleri tarafından uygulanır. Verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.

Ücretler

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmeliğe göre verilecek olan belgelerin cretleri Genel Müdürlükçe her yıl Ocak ayında belirlenir. Belge almaya hak kazananlar, belge ücretlerini Orman Genel Müdürlüğü bütçesinin ilgili hesabına yatırırılar.

Kazanılmış haklar

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce tohumluk üretici belgeleri almış olanlar en geç bir yıl içinde bu Yönetmelik hükümlerine uymak zorundadır. Tohumluk retici belgesinin süresi dolmadan yenilenmesi halinde ücret alınmaz.

Yürürlük

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Orman Genel Müdürü yürütür.